

Norrtälje kommun
kontaktcenter@norrtalje.se

2023-02-10

1 (19)

Dnr. 2022:6928

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Rånäs
skola i Norrtälje kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Rånäs skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Rånäs skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskapsuppdrag samt följer upp att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar skolans utveckling, elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar undervisningens kvalitet avseende stimulans och anpassningar till elevers behov och utifrån resultatet leder ett kollegialt utvecklingsarbete.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärare och elever följer upp och analyserar studieron och utifrån resultatet inleder ett systematiskt förbättringsarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att arbete med kvalitetssäkring av omdömen och betyg sker i alla ämnen och årskurser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **15 december 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2022:6928) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn följer upp och analyserar studie- och trygghetsresultat utifrån olika underlag och att rektorn fördelar resurser utifrån analys av skolans nuläge. Rektorn initierar och arbetar med utvecklingsåtgärder i syfte att öka elevernas måluppfyllelse men följer i begränsad omfattning upp att insatser har önskad effekt. Skolan arbetar med värdegrundsfrågor på olika sätt men rektorn leder inte ett strategiskt jämställdhetsarbete för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Rektorn leder och organiserar endast i begränsad omfattning det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskapsuppdrag. Rektorn ger dock lärare och övrig personal förutsättningar att i olika konstellationer samverka och lära tillsammans på enheten.

Motivering

Rektorn följer upp och analyserar kunskaps- och värdegrundsresultat som grund för utveckling och resursfördelning

Granskningen visar att rektorn genomför ett systematiskt och strukturerat arbete med att samla in resultat kring kunskapsutveckling och upplevelse av trygghet. Resultaten analyseras och ligger sedan till grund för kvalitetsrapport och en handlingsplan för skolan. De resultat som används är bland annat huvudmannens enkät, betyg och resultat på nationella prov samt kunskapsuppföljning i form av bland annat läsutvecklings-schema (LUS). Undervisningens genomförande och förutsättningar följs upp genom

diskussioner i arbetslaget, medarbetarsamtal och genom att biträdande rektor besöker lektioner.

Lärarna är involverade i arbetet med analys och arbetsplaner i slutet av varje läsår, och enligt rektorn pågår arbete med återkommande så kallade kvalitetsdagar som förväntas leda till ett mer systematiskt arbete med analys och utveckling. Rektorn säger att jämförelser och analys av resultat försvåras av att det är en liten skola där det vissa läsår har varit mycket få elever i en viss årskurs och därmed ett alltför begränsat underlag för att kunna dra hållbara slutsatser. Skolan har dock under den senaste tiden fått fler elever och det ökade elevunderlaget förväntas ge möjlighet att utforma utvecklingsåtgärder utifrån analys av ett bredare underlag, så att eventuella mönster och avvikelser i resultat framträder tydligare.

Rektorn skapar sig även en nulägesbild genom att samtala med personalen. Både rektorn och den biträdande rektorn leder även andra skolor och den biträdande rektorn finns på plats i Rånäs skola en dag i veckan och har då både formella möten och informella samtal med personalen. Rektorn har utifrån nulägesbilden också kännedom om enskilda elevers behov av särskilt stöd eller andra insatser. Av granskningen framgår att insatser och resursfördelning omprövas utifrån uppkomna behov. I lärarintervjun framkommer att personalen på skolan finner egna lösningar då resurser behöver prioriteras om, eller samtalar med biträdande rektorn om situationen i olika elevgrupper, så att beslut om omprioriteringar kan tas. Skolans personal säger även att de själva ser om någon prioritering behöver ändras och då löser det direkt på plats. Av granskningen framgår dock att rektorn inte leder något arbete med att följa upp vilka effekter olika åtgärder eller omprioriteringar av resurser har på elevers kunskapsutveckling.

Rektor ger begränsad ledning och styrning av frågor som rör skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att skolan inte bedriver något systematiskt jämställdhetsarbete. Det finns ingen systematik i genomförande, och ingen uppföljning eller analys av jämställdhetsarbetet. Lärare uppger i intervju att personalen har en gemensam syn på värdegrund och att skolan arbetar med värdegrund i vardagen. Det framgår dock inte att jämställdhet specifikt ingår, även om lärare uttrycker att de förhåller sig till frågor om genus i undervisningen. I den inkomna informationen framgår att rastverksamhet kan komma att bli en del av jämställdhetsarbetet under läsåret 2022/23.

Av granskningen framgår vidare att det inte finns tydliga skillnader i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor, och att eleverna i enkäter anger att flickor och pojkar behandlas lika. Rektorn framhåller också i detta sammanhang att skolans storlek gör att

underlaget för analys hittills har varit litet, och rektorn ser fram mot att ha ett större underlag att utgå från i analys vid kommande läsårsavslutning.

Rektorn ger lärare möjlighet att samverka och det finns rutiner för att introducera ny personal

Granskningen visar att rektorn ger lärare möjlighet att samverka både i formella och informella möten. Skolan har en struktur med morgonmöten för praktiska frågor och eftermiddagsmöten med andra syften. Det framgår av intervjuer och inskickad information att lärarna på mötestid exempelvis deltar i kompetensutvecklingssatsningar från huvudmannen för att utveckla planering och bedömning, samt att skolan arbetar med att kartlägga elevers behov av stöd och hitta rätt anpassningar. Det framgår vidare av informationen att personalen tycker att mötena har bra struktur och ett ändamålsenligt innehåll. Av lärarintervjuer framgår att lärarna också diskuterar mycket med varandra utanför mötestid, de sitter i samma arbetsrum och ses på raster, vilket möjliggör ett nära samarbete. Detta leder till samsyn men kan också leda till att vissa rutiner och förhållningssätt inte finns dokumenterade. Det framgår av intervju med rektor att förtydliganden av arbets- och förhållningssätt kan behövas eftersom dessa inte finns skriftligt. Arbetsplatsansvarig som också är arbetslagsledare ansvarar för introduktion av ny personal på skolan. Arbetslagsledaren leder också möten på skolan.

Rektorn leder och organiserar i begränsad omfattning arbetet med fokus på kunskapsuppdraget

Granskningen visar att rektorn organiserar möten för kollegialt lärande, men endast i begränsad omfattning försäkrar sig om att lärandet ger avtryck i undervisningen. Genom olika möten finns visserligen tid avsatt för lärarna att arbeta med utveckling av undervisningen exempelvis i form av anpassningar för elever, men rektorn följer inte upp vilka avtryck arbetet ger i undervisningen. I intervjun med lärare och representanter för elevhälsan framkommer att specialpedagogisk kompetens skulle kunna vara en värdefull funktion men att en sådan funktion inte regelbundet finns med i det kollegiala lärandet eller i verksamheten. Det framgår på samma sätt i den inkomna informationen att det inte finns ett operativt specialpedagogiskt stöd som känner verksamheten och dess förutsättningar väl. Det framgår vidare av intervjuer och inkommen information att mycket tid i verksamheten går åt till individuella elevärenden snarare än arbete på grupp- och organisationsnivå.

Av granskningen framgår vidare att arbete pågår för att öka samverkan med andra enheter, liksom arbete med att ompröva organisationen. Ett exempel är att elevhälso-teamsmöten (EHT-möten) inför vårterminen är planerade att äga rum varannan vecka istället för en gång i månaden. Detta är enligt intervjuer med EHT ett behov som har identifierats, och tätare möten ska genomföras för att säkerställa mer skyndsamma insatser i form av utredningar, kartläggningar men också som stöd i arbetet med anpassningar och särskilt stöd. Det framgår också att det finns samverkan med andra enheter, men att det, enligt rektorn, skulle behöva utökas till att omfatta alla stadier.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskapsuppdrag samt följer upp att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen.

Granskningen visar att tid finns avsatt för att utveckla undervisningen och för samverkan mellan lärare men att rektorn inte leder och organiserar arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskapsuppdrag. Rektorn följer också i begränsad omfattning upp att insatser från elevhälsoteamet har effekt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, utifrån en helhetssyn på skolans kunskapsuppdrag, leder det pedagogiska utvecklingsarbetet och involverar relevanta kompetenser i arbetet, samt vid behov samverkar med andra enheter. Det innebär att rektorn ser över och omprövar vilka kompetenser som medverkar på olika möten samt följer upp att lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen. Det pedagogiska utvecklingsarbetet behöver organiseras utifrån enhetens förutsättningar och behöver ledas och organiseras av rektor. Rektorn behöver i samverkan med personal ompröva och utveckla arbets- och förhållningssätt i undervisningen samt följa upp dessa. En stärkt samverkan mellan elevhälsoteam och övrig personal samt ökad samverkan med andra enheter skulle också kunna bidra till utveckling. Det pedagogiska arbetet och de insatser som görs behöver följas upp systematiskt för att se om de gett önskad effekt. I utformningen av arbetet med utvecklingsområdet rekommenderas rektorn också beakta rekommendationerna avseende undervisning och studiero.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen är målfokuserad, strukturerad och varierad. Det finns inslag i undervisningen som gör eleverna delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande. Lärare ger eleverna stöd och det förekommer till viss del inslag i undervisningen som stärker elevernas motivation att lära. Undervisningen är till viss del stimulerande och anpassad till elevers olika behov och förutsättningar.

Motivering

Undervisningen är strukturerad, varierad och målfokuserad med ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och målfokuserad, och att det vid flera observationer fanns en variation av arbetsuppgifter samt att läraren stöttade elever under lektionerna. Av de flesta observationer framgår att lektionen har tydliga mål som eleverna informeras om vid lektionens början. Det kan handla om att eleverna ska träna på ett visst moment i matematik, arbeta med läsning eller lära sig om djur. Av observationer framgår också att det finns en plan för dagen i samtliga klassrum och bildstöd i vissa klassrum. De observerade lektionerna följer sedan planen och det framgår av observationer att lärare ofta använder sig av tidshjälpmiddel för att elever ska veta hur långa olika moment av lektionen är.

Av granskningen framgår vidare att undervisningen innehåller olika typer av uppgifter och aktiviteter. Av observationer framgår att eleverna arbetar i par med att lösa uppgifter, i grupp för att göra en film och även att eleverna arbetar enskilt med olika uppgifter i flera ämnen. Av observationer i vissa grupper framgår dock att mycket av

undervisningstiden läggs just på individuella uppgifter och stöttning, exempelvis observerades lärare gå runt i klassrummet för att stötta elever med både igångsättning och hur uppgifter skulle lösas. Trots att läraren gick runt i klassrummet, och att det vid flera av observationerna fanns ytterligare pedagoger närvarande, hade en del elever svårt att komma igång med sitt arbete och bibehålla fokus.

Eleverna görs i viss omfattning delaktiga i sitt eget lärande och i utvärdering av undervisning

Granskningen visar att eleverna i viss omfattning får reflektera över sitt lärande, över arbetet och studiero på lektionen, samt i viss mån också utvärdera undervisningen. På flera av de observerade lektionerna fanns inslag av reflektion eller utvärdering där eleverna fick möjlighet att berätta muntligt eller skriva ner tankar om vad de har lärt sig eller arbetat med. I en lägre årskurs handlar det om en kortare reflektion som kallas just reflektion och i högre årskurser är mer tid avsatt för reflektionen som görs digitalt. Vid vissa av observationerna skulle eleverna också utvärdera hur arbetet har gått på lektionerna, både om det var arbetsro och hur själva arbetet gick. Det framgår inte av observationer eller intervjuer hur eleverna deltar i planering av undervisningen, men i intervjuer med elever framkommer att elever kan få välja hur de kan redovisa ett visst moment. Lärare beskriver i intervjuer att elever har möjlighet att påverka exempelvis vad de vill arbeta vidare med när de är klara med något, att eleverna kan komma med egna förslag samt att elever görs delaktiga genom att förväntas ta ansvar för sitt eget lärande. Ansvar handlar exempelvis om att eleverna genomför och utvärderar sina individuella uppgifter. Det framgår av inskickad information att delaktighet är ett område som har identifierats som ett utvecklingsområde i skolans enkät och att arbete med detta ska ske under läsåret 2022/23.

Undervisningen stärker till viss del elevers motivation och självförtroende

Granskningen visar att lärarna arbetar med att stärka elevers motivation och självförtroende genom att anpassa uppgifter och uppmuntra elever, men flera av eleverna kommer som tidigare nämnts trots detta inte igång med arbetet på lektionerna. Lärarna motiverar enligt intervju exempelvis eleverna genom olika uppgifter som är utmaningar som ska lösas, anpassade utifrån elevernas behov och förutsättningar, eller genom att ge något att se fram mot som att få använda en lärplatta. Det framgår dock av lärarintervjun att motivation ibland är en utmaning i vissa av grupperna. Eleverna säger i intervju att lärarna motiverar dem genom att prata om att skolan är viktig och att det är roligt att arbeta i en viss bok eller att få välja bänkkamrat på en lektion.

Undervisningen är till viss del stimulerande och anpassad till elevers olika behov och förutsättningar

Undervisningen är till viss del stimulerande och anpassad till elevers olika behov men ett antal elever har svårt att komma igång med arbete på lektionerna och att bibehålla engagemang för uppgifterna. Granskningen visar att flera lektioner som observerats innehåller delar som engagerar eleverna och får eleverna att exempelvis ställa följdfrågor och interagera med varandra eller komma igång med arbete, medan elever på andra lektioner inte är lika aktiva. Av en del lektionsobservationer framgår att eleverna är aktiva vid vissa aktiviteter som exempelvis att i par svara på frågor utifrån en film de har sett, eller att arbeta vid vissa stationer med olika uppgifter. Vid flera av observationerna skulle eleverna arbeta med olika individuella uppgifter och några elever kom då inte igång med något arbete alls, eller kom igång med sitt arbete först när läraren stod intill dem och förklarade. Vid observationer uppmärksammades att elever i flera fall avbröt arbetet när läraren gått vidare. Av intervjuer med såväl elever och lärare som rektorn framgår att elevernas olika behov och förutsättningar gör undervisningen utmanande och att många uppgifter i en bok eller på surfplattan blir just individuella. I lärarintervjun framkommer att arbetet med individuella lösningar tar mycket tid i vissa grupper och att både anpassningar och särskilt stöd behövs.

Granskningen visar vidare att elever i flera fall utmanas på sin nivå genom att läraren har förberett uppgifter som bygger på vad eleverna har arbetat med tidigare och hur långt hen har kommit i arbetet, men att det i vissa fall tar tid för eleverna att hitta sina uppgifter, komma igång och att elever vid flera observationer hade svårt att upprätthålla engagemang för uppgiften.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar undervisningens kvalitet avseende stimulans och anpassningar till elevers behov och utifrån resultatet leder ett kollegialt utvecklingsarbete.

Granskningen visar att undervisningen är varierad och strukturerad och att lärarna ger stöd. Trots det har elever svårt att upprätthålla sitt engagemang för skolarbetet, även om de får individuellt anpassade uppgifter.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna undersöker hur undervisningen ser ut idag. Utifrån resultatet rekommenderas rektorn leda ett arbete kring vad som skulle kunna höja undervisningens kvalitet avseende stimulans och anpassningar till elevers behov. Rent konkret kan det handla om att rektorn skapar sig en nulägesbild av undervisningen genom lektionsbesök och diskussioner för att sedan tillsammans med lärare inleda ett kollegialt utvecklingsarbete. Arbetet skulle kunna innefatta olika aspekter som undervisningens struktur, vilka anpassningar som görs på grupp- och organisationsnivå respektive vilka anpassningar som görs på individnivå och hur lokaler utnyttjas. Rektorn behöver se till att det finns uppföljning av hur olika aspekter som exempelvis undervisningens struktur och anpassningar påverkar gruppen. En samverkan mellan olika kompetenser som lärare och elevhälsa skulle kunna gynna arbetet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen, Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan bedriver ett medvetet och systematiskt arbete för trygghet som bygger på en analys av elevernas upplevelse. Personalen har även ett gemensamt förhållningsätt. Skolan har ett pågående arbete för att skapa studiero och personalen vidtar åtgärder för att upprätthålla en lugn miljö, dock har det endast viss effekt på studieron i klassrummen.

Motivering

Skolan arbetar medvetet med trygghet

Granskningen visar att skolan arbetar medvetet och systematiskt med trygghet utifrån resultat i enkäter och elevers synpunkter i samtal och på klassråd, samt att skolan vidtar åtgärder utifrån synpunkter och personalens iakttagelser. Skolan har ett systema-

tiskt värdegrundsarbete som består av arbete med förhållningssätt och regler vid terminsstarter och det framgår av inkommen information att all personal på skolan samspelar och känner till hur de ska agera i olika situationer såväl på lektioner som i skolmiljön i övrigt. Elever är delaktiga i framtagande av ordningsregler, och en konsekvens-trappa är implementerad. Vid intervjuer med elever framkommer att eleverna oftast känner sig trygga och att de gör övningar på lektionerna som handlar om hur elever ska bete sig mot varandra. Eleverna säger också att de har trygghetsvandringar och att de pratar om trygghet på utvecklingssamtalen. I lärarintervjuer framkommer att frågor om trygghet också ingår i ett regelbundet värdegrundsarbete. Av observationer framgår att all personal är uppmärksam på om något händer i skolan. Däremot samverkar inte EHT systematiskt med övrig personal gällande värdegrundsuppdraget och det framgår av intervju att EHT exempelvis inte känner till skolans trygghetsenkät. EHT har individuella samtal med elever om deras upplevelse av trygghet i skolmiljön, det handlar om skolhälsovårdens elevhälsosamtal i vissa årskurser och också samtal vid behov. Av intervjun framgår att EHT-representanterna ser ett behov av ett mer systematiskt och främjande trygghetsarbete i skolan.

Skolan arbetar med studiero, men arbetet ger bara till viss del önskad effekt

Granskningen visar att det finns ett arbete med studiero där eleverna är delaktiga men att detta inte alltid ger avtryck i undervisningssituationer. Det framgår av inkommen information att skolan har ett arbete med studiero i form av exempelvis konsekvens-trappor, samarbete med vårdnadshavare och att regler tas upp i början av terminerna. Av lektionsobservationer framgår att lärare arbetar med att upprätthålla studiero i klassrummen exempelvis genom att uppmärksamma när någon stör eller inte arbetar och säga till, men att elever trots det inte alltid kommer igång med sitt arbete. Detta kan ha negativ effekt på övriga elevers upplevelse av studiero. Vid lektionsobservationer rör sig både elever och personal vid flera tillfällen in och ut ur klassrummen, vilket också kan påverka koncentrationen hos en del elever. Vid elevintervjuer säger flera elever att det ibland kan vara svårt att arbeta på lektionerna just för att elever rör sig runt och för att vissa elever pratar. Eleverna uppger att det ibland kan bli lugnt när läraren säger till men att det sedan kan bli oroligt igen. Det framkommer också av intervjuer att elever och lärare diskuterar studiero på klassråd samt att lärarna tar upp studiero även vid andra tillfällen om det finns anledning till det.

Vid lärarintervjun framkommer att det i vissa grupper kan vara svårt med studiero, men att det varierar mellan grupperna. Vid intervju med rektor och elevhälsoteamet framkommer också att studieron varierar. Elevhälsoteamets representanter säger att förebyggande och främjande åtgärder behövs. Av granskningen framgår att skolan inte

på ett systematiskt sätt undersöker effekterna av det pågående arbetet med studiero och att elevhälsoteamet inte heller är involverade i det arbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärare och elever följer upp och analyserar studieron och utifrån resultatet inleder ett systematiskt förbättringsarbete.

Granskningen visar att skolan arbetar med studiero men att arbetet inte fullt ut gett önskad effekt. Lärarna vidtar åtgärder för att upprätthålla studiero i klassrummen och eleverna är delaktiga i skolans ordningsregler genom bland annat klassråd. Trots detta är det inte alltid tillräcklig studiero, vilket påverkar elevers koncentration och fokus, så att de har svårt att komma igång med skolarbetet.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn leder och organiserar ett arbete för att inledningsvis undersöka hur studieron ser ut vid olika tillfällen, och hur den påverkar elevernas möjligheter att lära. I arbetet kan rektorn tillsammans med personal och elever söka förklaringar till vad som påverkar studieron negativt och vilka framgångsfaktorer som finns när studieron är välfungerande. Därefter kan ett systematiskt arbete inledas i syfte att samtliga elever ska uppleva en tillfredsställande studiero där de kan koncentrera sig på skolarbetet. Både personal och elever behöver involveras så att förväntningar och förhållningssätt blir tydliga och allmänt kända. Att involvera representanter från elevhälsoteamet med specialpedagogisk kompetens skulle också kunna gynna arbetet. I arbetet ingår även att på ett systematiskt sätt utvärdera att de insatser som görs i syfte att förbättra studieron har önskad effekt och vid behov ompröva och sätta in andra åtgärder.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn följer upp och analyserar betygsresultat i syfte att upptäcka eventuella avvikelser i betygssättning och bedömning, samt för samtal med lärare om detta som utmynnar i tydliga förklaringar. Rektorn leder i viss omfattning ett likvärdighetsarbete men samtliga lärare ges inte möjlighet att kvalitetssäkra sina betyg och omdömen.

Motivering

Rektorn analyserar betygssättningen över tid och har förklaringar till skillnader

Av granskningen framgår att rektorn följer upp resultat och betygssättning genom statistik och samtal med lärare. Vid rektorns analys av betygssättningen utgår rektorn från betygsstatistik och resultat på nationella prov, samt uppmärksammar eventuella skillnader över tid och mellan flickor och pojkar. Av intervju framgår att rektorn inte ser några stora skillnader i resultat över tid men rektorn påpekar att det är svårare att analysera underlagen när grupperna är små och resultat kan skilja sig mycket åt olika år. Skolan har enligt statistik goda resultat i årskurs 6 och det finns inga stora skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg. I de fall det har funnits skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg har rektorn följt upp detta med berörd lärare. I informationsinhämtningen framkommer att det finns förklaringar som motiverar skillnader, exempelvis att det har funnits andra underlag för betyget.

Rektor leder i begränsad omfattning arbetet med likvärdighet och kvalitetssäkring av betyg

Rektorn leder i viss omfattning ett likvärdighetsarbete men samtliga lärare ges inte möjlighet att kvalitetssäkra sina betyg och omdömen. Skolan har under läsåret 2022/23 ett utvecklingsarbete kring planering, bedömning och återkoppling. Syftet med utvecklingsarbetet är enligt inkommen information att ge alla lärare en gemensam bas i planering, bedömning och återkoppling. Skolans utvecklingsarbete består dels av ett lokalt arbete men också ett kommunövergripande arbete där lärare bland annat träffas i ämnesgrupper en gång i månaden och arbetar med planeringar. Arbete med planering och bedömning fortsätter sedan på den egna skolan. Rektorn ser till att

tid avsätts för lärare på arbetslagsmöten och arbetet på enheten leds av arbetslagsledare.

Av granskningen framgår vidare att lärare arbetar med Skolverkets bedömningsstöd och nationella prov i förekommande fall, men att sambedömning inte sker i alla årskurser. Lärare har möjlighet till sambedömning av nationella prov i årskurs 6 genom samverkan med andra enheter men samverkan med andra enheter sker inte vid nationella prov i årskurs 3. Rektorn säger att skolans storlek är en utmaning när det gäller sambedömning och att diskussioner finns om samverkan med en annan skola. Enligt både rektorn och lärare är samtliga lärare på skolan erfarna och vana att bedöma, och det framkommer att lärare vid behov samverkar kring bedömning, men detta sker inte systematiskt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att arbete med likvärdighet och kvalitetssäkring av omvärlden och betyg sker i alla ämnen och årskurser.

Granskningen visar att rektorn till viss del leder ett arbete kring likvärdighet i bedömning och betygsättning, men att samverkan och kvalitetssäkring av betyg inte sker i samtliga ämnen eller kurser.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn säkerställer att det sker kvalitetssäkring i syfte att öka likvärdigheten i betygsättning och bedömning i samtliga ämnen och årskurser. Det kan exempelvis ske genom sambedömning utifrån konkreta elevexempel som representerar en bredd av elevprestationer. I en sådan diskussion lärare emellan synliggörs olika sätt att se på kravnivåer och kriterier vilket kan bidra till samsyn. Sambedömning kan också utgå från oidentifierade prov från den egna skolan, vilket kan ha effekt för ökad likvärdighet. Rektorn behöver se till att det finns tydliga former och struktur för hur och när detta arbete ska ske.

Rektorn kan även använda sig av möjligheten att samverka med andra skolor, och sådan samverkan kan exempelvis rikta sig särskilt till de lärare som saknar kollegor med motsvarande ansvarsområden inom den egna skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Lena Westerman Annerborn.

Utredare Anneli Flygare Rydell har varit föredragande i ärendet.

I handläggningen av ärendet har även utredare Lena Johansson Kärr och Ylva Tillquist medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Elva lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med representanter för skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Rånäs skola är belägen i Rånäs, Norrtälje med Norrtälje kommun som huvudman. Verksamheten omfattar årskurs F-6, men förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid tiden för granskningen går 64 elever på Rånäs skola.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 6-7 december 2022. Besöket och intervjuerna genomfördes av Anneli Flygare Rydell och Lena Johansson Kärr.